

TRÉEM

12
xii

7.11.41
Chuẩn

Bức tượng Nữ-Thần (xem trang 3)

AI TÙNG THẦY

Lời của ĐÀO VĂN THIỆT

Điệu cò Pháp

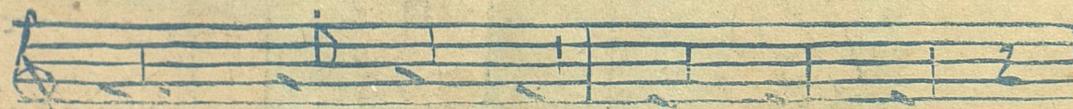
Nhanh nhẹn :

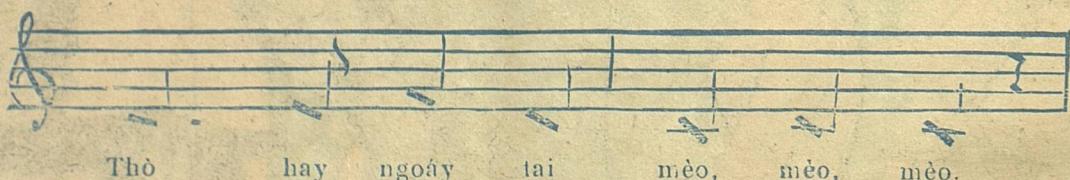
Nào ai tùng nom thấy, thấy, thấy

Nào ai dám vui reo, reo, reo

Được trông thấy đuôi chuột, chuột, chuột

Thò hay ngoáy tai mèo, mèo, mèo.

SÁCH MỚI

Thông chế Pétain đã nói :

« Ai cũng phải tùy theo địa vị mình mà phụng sự Quốc gia Cách mệnh. Ai cũng phải tận tâm lo tròn bốn phận đối với nước, và hằng nhớ rằng ta đương dự vào một việc công ích lớn lao, cao thượng. »

« Làm một việc rất nhỏ mà vẫn biết trông ra một tầm cao rộng thì sự đó cũng đủ làm cho ta mãn nguyện, hài lòng ».

Chúng tôi nhận được những cuốn sách mới sau này :

- 1 - Nữ Văn, phỏng sự của Lăng-Tử 85tr. 0p45
- 2 - Thắng Tuất, tiểu thuyết của Trần Mai Ninh 85 trang giá 0p45. Hai cuốn sách này do nhà Tân Việt xuất bản.
- 3 - Người em sầu mộng, tiểu thuyết của Vũ Trọng Can 120 trang giá 0p60.
- 4 - Tham thi thảm, sách Hoa-mai số 3 hai cuốn sách này do nhà Cộng Lực xuất bản.

Xin thành thực cảm ơn các nhà gửi tặng và vui lòng giới thiệu những cuốn sách trên với các bạn đọc.

BỨC TƯỢNG NỮ THẦN

của ANH CAO

THÚC là một nghệ sĩ nghèo. Anh ở một gian nhà lá sơ sài bên rừng giề và thông. Thức còn ít tuổi nhưng có thiên tài về nghề trạm khắc. Anh có tư chất thông-minh, tinh lại chăm chỉ; nếu anh sớm được học tập trong một trường Mỹ-thuật nào đó rồi anh cũng chẳng kém gì những nghệ-sĩ có danh tiếng. Anh trạm khắc những đồ chơi tài tình không ai kịp. Hàng của anh đẹp, khéo, dã nồi tiếng khắp trong xú. Cô bé hay cậu bé nào được vào xem cửa hàng của anh cũng phải mê thích như lạc vào một thế-giới bé nhỏ của thần-tiên vậy. Những đàn ngựa, sư-tử, cừu, hươu, voi như sống chung vui vẻ trong tủ hàng với những chú tiểu gánh củi, ông lão ngồi câu, nàng Tiêm rũ tóc bên bờ suối; những con chim nhỏ lông cánh thăm tui quá tưởng chừng như nó cũng hót lên được. Lại những làng mạc có cây cối, đình chùa, những đoàn lính ti-hon cầm gươm súng chẳng khác đội quân linh-hoạt.

Thức chẳng ước-vọng cao xa như ai, anh chỉ có một-mục đích: làm lụng, nuôi cha mẹ sống êm vui trong tuổi già. Những buổi sớm mai, người con hiếu hạnh ấy đã ngồi bên khúc gỗ trong cửa hàng. Tay trạm gọt, miệng hát vang.

«... Vào Rừng thông, tim cây cao ngất,

« Có cảnh rậm rạp, có gốc thơm tho.

« Đem về ta tạc một pho tượng NÀNG,

« *Dù ai quét, dù ai sang.*

« *Dù ai đến đến nghìn vàng khó mua...*»

Một buổi sáng, Thức vội ra cửa hàng đợi khách xa hẹn về mua sớm. Bước ra tới nơi, anh lặng ngắt người đi, vì thấy bao nhiêu pho tượng xinh, bao nhiêu đình chùa, thú vật đều bị dò, gãy, bừa bãi. Ôi thoi! Thế là công trình bấy lâu tan tành hết! Anh đem lòng ngờ cho một tên bạn đồng nghiệp, bất lương, ham mê rượu chè hơn việc làm. Nó vẫn ghen với Thức vì hàng anh tinh xảo, làm cho hàng nó ế chỏng ế chor. Nó lại ghét Thức vì anh có đức hạnh được người khắp nơi yêu quý. Chẳng thằng Báo làm việc độc ác, khốn nạn này thì còn ai nữa?

Nhưng vì không bắt được quả tang đứa phá hoại nên Thức chỉ âm thầm đau đớn, không dam buộc tội ai cả. Anh đang chán

nản nhìn những đồ chơi đồ gãy, vương vãi trên bàn, bỗng có tiếng người làm anh ngang đầu lên. Một mụ già mặt dǎn deo,

HAI CUỐN :

PAROLES DU MARÉCHAL

HỘP MỘT.

(Bản in rất đẹp — Giá 500)

Nên ghi tên mua ngay từ nay đến 30 Octobre tại tòa Đốc-lý Hanoi hay Haiphong, tại phòng Báo-chí ở phủ Thống-sú hay tại Tòa Sư các tỉnh

lưng còng như gập xuống trong manh áo vải rách, miệng móm trũng hằn vào, cầm nhô dài gần tới mũi, móm mềm kêu rên :

— « Cậu làm phúc... giúp kẻ giè. »

Thức buồn rầu chỉ đống hàng đồ vỡ ;

— « Cụ trông đây. Đêm qua người ta đã phá tan cả cơ nghiệp của tôi rồi. Tôi còn giúp cụ gì được nữa ?

Ba lão móm chắp tay, nhìn lên trời nói :

— Ở hiền thì lại gập lành, ác giả ác báo rành rành chẳng sai. Thật thế cậu ạ. Nhưng cũng là việc giờ. Còn việc tôi cầu, cậu có giúp cho không ?

— « Việc gì hả cụ ? Nếu làm được tôi chẳng tiếc »

— « Cậu không giúp được tiền bạc thì nhờ cậu tạc cho tôi một pho tượng thật giống, thật đẹp. »

Thức nhìn bà già móm mềm, xấu xí mỉm cười đáp :

— « Cụ muốn tạ tượng ? Xưa nay tôi chỉ làm những đồ chơi vặt vãnh cho trẻ con, không quen khắc tượng to bằng người thì giúp cụ sao được ?

— « Cậu cứ làm rồi sẽ quen, có hỏng rồi mới được. Cậu thử tạc tượng tôi xem. Nhìn kỹ hình dáng tiêu tụy xấu xa của tôi, rồi ghi những nét đau khổ vì đói rét, lầm than lên phiến gỗ. Người có tài như cậu sao không dám ? »

Thức nghe nói động tâm, không muốn phiền lòng bà lão khổ sở, liền nhận nhời — « Xin vâng lời cụ. Vậy rước cụ vào đây đợi tôi đi lấy đồ dùng ».

Khi Thức mang hộp đồ đặc ra thì đã không thấy bà cụ đói rách đâu nữa, mà lợ

Ngày VUI KHỎE

Các em đến dự ngày VUI, KHỎE của các anh em Hướng-dạo ở sân vận động Septo, ngày chủ nhật :

2 NOVEMBRE 1941

Từ hai giờ rưỡi chiều đến bảy giờ tối.

Vui mà Trong Sạch
Khỏe và Hăng Há

thay ! chỉ thấy một thiếu nữ lộng lẫy, xinh tươi quá, bước vào nhà bảo Thức :

— « Vừa nay ta thử lòng anh đó. Anh quả là một người có lòng nhân hậu, không nỡ hắt hủi kẻ khó. Ta đây là vị Nữ-Thần ủng hộ cho nền Mỹ-Thuật. Anh có tài, có đức, ta sẽ che chở, nâng đỡ cho anh được nên danh-vọng lớn trong thiên-hạ. »

Nàng rút chiếc khăn hồng, phủ lên đầu Thức một làn hương ngọt ngào rồi bỗng tan thành gió nhẹ vút biến vào rừng. Thức hết sức lạ lùng về sự hiền hiện đó. Anh đứng ngày không nói được một lời. Tuy Nữ-Thần đã biến đi mà anh tưởng chừng vẫn thấy trước mắt cái hình ảnh thanh tàn diễm lệ của Nàng. Bỗng anh bật nói :

— « Ta phải tạc bức tượng Nàng. Ai bảo ta không dám ? Ta đã thấy có tài súc phi thường rồi đây. Ta phải làm cho cái thân hình Mỹ lệ ấy sống lại trên gỗ đá mới được.

Nói rồi Thức hăm hở vào việc. Làm ngày làm đêm, không bao giờ cao hứng và ngọt tay đến thế. Chỉ vài ngày anh đã hoàn thành một bức tượng Tuyệt-Mỹ. Khắp xứ, ai ai đến xem pho tượng Nữ-Thần cũng hết lời ca-nợp. Các nghệ-sĩ có danh tiếng đứng trước tác-phẩm của anh đều phải

VUI CU'ÒI

Mày phải biết chính tay bồ tao đã làm nên một dãy nhà ở phố này.

Ghê nhỉ ! bồ mày làm gì mà giàu thế ?
Bồ tao làm thơ nè chứ làm gì.

H.
T.

phục tài, Duy có một người, người ấy là thẳng Báo, nó tức tối bô bô nói với mọi người :

— « Ô ! Cái bức tượng ấy có là đẹp, mà các người phải kéo đến xem ! ... Thằng Thức nó đi mua ở đâu về để lòe bà con đấy, chứ mặt ranh ấy đã làm gì được ? »

Thằng Báo càng đặt điều nói xấu, danh tiếng của Thức lại càng lan rộng. Rồi một hôm, một vị sứ-thần cùng bọn quan thần đến cửa hàng Thức xem bức tượng và cầu anh bán cho để đem dâng Đức Vua. Thức nhất định chối từ :

— « Đây là tượng vị ân-nhân của tôi, không bao giờ tôi bán đâu ! Nếu đức vua muốn có, tôi xin làm bức tượng khác bán cho ngài. »

Thằng Báo biết truyện đó, lòng ghen ghét của nó càng sôi khi nghe tiếng Thức hát :

«... Dù ai mang đến nghìn vàng khó mua. »

Bỗng một buổi tối, Thức nghe tiếng kêu lớn ngoài cửa hàng. Tiếng kêu vang thét làm cho dân làng kéo đông đến xem.

Cảnh-tượng khủng-khiếp; Thằng Báo bị Tượng-Nữ Thần nắm hai tay chặt chẽ

Ông cậu (hà tiễn) — Tao hỏi xem mày có biết không nhé : tao cho mày năm xu, rồi một hào, rồi hai hào, rồi năm xu nữa, vậy mày có bao nhiêu ?

— Cậu cứ cho ngay đi, con sẽ tính sau.

như đói kìm sắt. Thằng khốn nạn dãy dưa đến treo xương mà không thoát, những người đèn xem, và cả Thức nữa, muốn gỡ cho no, nhưng hai tay tượng Nữ-Thần như có một sức mạnh vô-cùng không ai thắng nổi ; và hình như Báo sẽ bị cầm giữ tại chỗ suốt đời. Thức nhìn bạn đồng-nghiệp nữa lòng thương, thầm khâm trong miệng :

— « Hỡi Thần-Minh quảng-đại ! Đứa hèu mà đã biết hối lỗi rồi. Xin buông tha cho nó. »

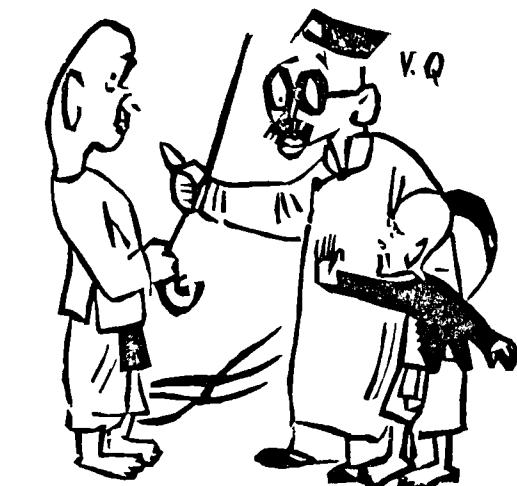
Túi thi, dưới đạo hào-quanh rực rỡ. Nữ-Thần của Mỹ Thuật hiện lên, trở vào mặ Báo mắng :

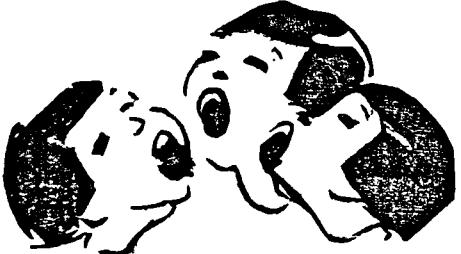
— « Thằng thợ tiêu-nhân, độc ác kia ! mày đã một lần phá đồ hàng của bạn, nay lại đem búa đẽ định đập tan bức tượng này. Ta muốn trả thù phạt mày suốt đời khốn khổ, nhưng bạn mày đã rỗng lượng xin cho. Thì ta cũng buông tha. » Nữ-Thần chỉ tay vào pho tượng rồi biến mất, tức thì Báo như bị một sức mạnh vô hình đập ngã bắn xuống đất. Hồi và thận vô cùng, Báo không dám ngẩng mặt đứng lên, vội gục đầu chui duối những tiếng la-ó chửi rủa và những cẳng chân của đám đông người mà về.

BỐ — Bao nhiêu cái roi này đây ?

NGƯỜI BÁN — Có một trình thỏi.

CON — Một trình đắt lắm đừng mua ba q.

HỌC HÁT

ĐỌC ÂM NHẠC (bài nói)

NHƯ chúng ta đã biết, bảy con nhạn : TRÒN, TRẮNG, ĐEN, MÓC ĐƠN, MÓC KÉP, MÓC BA và MÓC BỐN, khi hát lên, mỗi con có một tiếng dài hay ngắn riêng.

Cái dài ngắn riêng ấy là giá trị của từng con về thời gian.

Chưa cần phải biết một bài hát phải hát lâu hay mau thế nào — cái đó là tùy bài và tùy nhịp mình gõ nhanh hay chậm — chúng ta hãy thuộc cái giá trị về thời gian của bảy hình nhạn đểm với nhau — cái này thì ở bài nào cũng giống nhau, nhất định, không mô phỏng hay hù họa như bài trước đã dặn rồi.

Chúng ta cần phải thuộc cái giá trị ấy trước. Con nào hát dài từng nào, con kia dài bằng mấy vòn này. Cũng như mỗi khi muốn mua kẹo,

chúng ta chưa cần biết kẹo hôm nay đắt rẻ làm sao. Chúng ta phải biết giá của những thứ tiền ta dùng, một đồng bạc đổi được mấy hào, một hào được mấy xu, một xu được mấy trinh đắt.

• Biết thế rồi, chúng ta muốn mua kẹo bằng bạc, bằng hào, bằng xu hay bằng trinh cung được. Cứ theo số kẹo mua mà tiêu tiền, cứ theo giá kẹo mà trả nhiều, trả ít.

Trong bài hát, khi đã biết sự lâu mau của dấu này với dấu khác rồi, thì lúc hát lên, nhịp gõ nhanh là tự nhiên hát nhanh, nhịp gõ chậm là tự nhiên hát chậm. Sự chia, tách đã thuộc lầu thì thành như tự nhiên, chẳng phải khó khăn gì.

Muốn dễ hiểu hơn nữa, các em hãy tưởng tượng những dấu của một bản nhạc, hát lên, theo nối nhau như những toa của một đoàn xe lửa. Nhịp gõ nhanh hay chậm là sức máy mở nhiều hay ít. Những tiếng hát lâu hay mau là những toa xe dài hay ngắn. Những toa ấy có thể mắc theo thứ tự khác nhau trong mỗi đoàn, chứ không thể toa ngắn trong đường là dài, toa dài trong là ngắn được. Một em nhìn dấu âm nhạc mà hát cũng phải như một em đứng nghe đếm toa một đoàn xe chạy xáy trước cửa nhà vậy. Không thể nào toa dài chưa đi khỏi đã đếm rồi hay toa ngắn đã vụt qua mà vẫn chưa đếm, được.

Nhưng hai cách ví để học cái giá trị thời gian của dàn nhạn cảm, chúng ta thích cách mua kẹo hơn các em nhỉ.

Vậy thứ tiền to nhất để mua kẹo của chúng ta

hôm nay là con TRÒN. Chúng ta lấy nó làm cũ.

Thứ đến con TRẮNG, chỉ bằng nửa con TRÒN.

Rồi đến con ĐEN, bằng nửa con TRẮNG hay là một phần tư con TRÒN.

Sau đến con MÓC ĐƠN, bằng nửa con ĐEN, hay là một phần tam con TRÒN.

Sau nữa đến con MÓC KÉP, bằng nửa con MÓC ĐƠN, hay là một phần mười sáu con TRÒN.

Rồi sau đến con MÓC BA, bằng nửa con MÓC KÉP. Và con MÓC BỐN lại bằng nửa con MÓC BA.

Các em nên nhớ : cái giá trị của bảy con với nhau trên đây là cái giá trị ngắn dài, về thời gian lúc cất tiếng của những con nhạn. Các em đừng nên nghe nói kẹo mà nghĩ nhiều quá đến ngọt, hay nghe nói xe lửa mà đề cho tâm trí đi chơi mất đấy.

Cái giá trị ấy là như thế này. Thi dụ : Người ta hát một dấu tròn trong khi đi hết bốn bước thật đều, thì một dấu trắng bằng nửa dấu tròn, người ta chỉ đi hai bước đã hát hết rồi. Một dấu đen là một phần tư dấu tròn thì lại chỉ có một bước. Và một dấu móc đơn là một phần tam dấu móc tròn thì một bước phải hát hết hai dấu.

Em nào không muốn mồi chán, thay mỗi bước bằng một nhịp gõ bằng tay thì cũng thế.

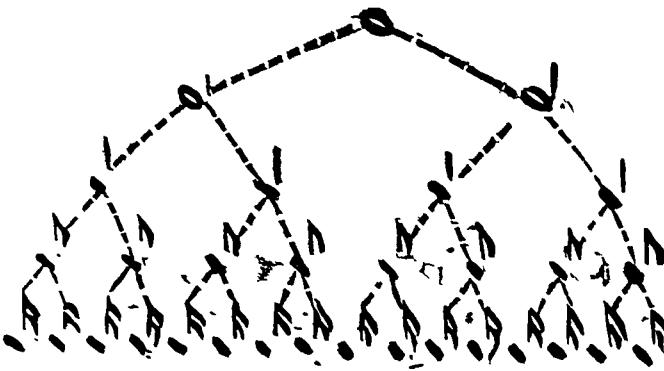
Muốn nhớ kỹ không thể quên được những giá trị với nhau của bảy thứ nhạn nữa, các em hãy vẽ lại cái bảng dưới đây. Không phải cái bảng kè lồng glồng vẽ một ông lồ ngũ đại với nhung nhúc một dàn châuchât, châuchât đâu. Nhưng có thể cho là một cái bảng kè kết quả

một cuộc thi hơi dài ngắn của dàn nhạn được.

Một con tròn, hơi dài bằng 2 con trắng, 4 con đen, 8 con móc đơn, 16 con móc kép, vẫn vẫn và vẫn vẫn...

Anh HOA MI

BẢN GIÁ TRỊ CỦA CÁC DẤU

(Còn nữa)

BUTA :

là thứ ngồi bút nội hóa tốt nhất làm bằng thép riêng, viết chon ngay, lâu rỉ, đựng nhiều mực. Trăm ngồi dùng được cả trăm ngồi, khác với mấy ngồi bút nơi khác làm bằng sắt tây, không có khia, chưa viết đã cong, trong trăm ngồi may được vài ba ngồi. Ngồi Buta đã được rất nhiều các quan chức đề ý tới và khen ngợi. Ngồi Buta do nhà máy Đông Ba chế tạo. Mua buôn xin về nhà in : CỘNG-LỰC, N° 9 Rue Takou — Hanoi

Téléphone : 962

Lại có lối chào nhẹ nhàng, dì mũi vào nhau một cái, hay là liếm má, liếm mặt nhau rồi mới nói chuyện. Cũng có lối chào (nguy hiểm quá !) tặng cho nhau một quả đấm cát sicc vào cổ.

Dân các xứ hiện thời chào nhau, nào cất mũ, nghiêng mình, nắm tay, chúc mừng, chào bằng câu hỏi :

— Có phát tài không ?

— Đã no bụng chưa ? v. v...

Tôi không muốn kè thêm những lối chào mềm quá, phải bỏ tay gấp gáp đòi người xuống mà lạy.

Áy đó, trong một nghìn một cách chào kia, ta hãy chọn lấy cách nào phải chăng, hòa nhã nhất, dè tö rõ những cảm tình chân thật trong lòng. Tôi ví con người có lẽ độ, vui tươi, biêt nhanh nhau chào hỏi như một hòn ngọc muôn nâng cao giá quý, như một làn hương thơm dịu ai cũng muốn gần.

PHẠM-LỢI

CHÀO EM!

ve một con « miu » ngoan, chạy đến gó lung dùi lông bên mình, hay mập con chó nhầy quần dưới chân, vừa sủa chào, vẫy đu ôi rồi rit.

Và giỗng người, từ mọi rợ đến văn minh có nhũng... một nghìn một cách chào :

Gặp người đáng chào kính, dân mọi reo mừng đập chân tay và nhảy nhót quanh người ấy. Có giỗng người chào nhau mạnh mẽ, hễ gặp bạn quen là vật cho ngã sóng soài đè rồi công bạn lên vai mà hát mừng.

Tặng anh Hậu
TÔI cũng như một vài bạn khác, vẫn thường gặp nó lang thang ở phố Hậu-an, Hàng-dàn, Hữu-mỹ, Lạc-sơn, Đông-tác v. v... Nó là một đứa trẻ ăn xin rất quen của tỉnh Sơn.

Ngày ngày nó vác cái thân hình giàn guộc run rẩy trong manh áo tây vàng rách tả tơi đi từng nhà, ngừa tay van xin bằng một giọng rất ai oán, kiêm chút cơm thừa sống lẩn hối qua bữa. Tình cảnh của nó thật đáng thương.

Nhưng được cái nó cũng dễ tính, không hề oán giận ai hết. « Thân phận mình chỉ là một đứa ăn xin thôi », thường thường nó tự nhủ như vậy khi lòng tự ái bị tồn thương.

Hôm ấy là ngày chủ nhật. Khi chuông nhà thờ vừa nỗi lên báo giờ cầu kinh cho các con chiên lành ngoan đạo Chúa, thì thằng Liên đã mệt nhoài, không còn đủ sức lê bì chà đi được nữa vì đã hai ngày nay nó không được hột cơm nào nhồi vào dạ dày và chỉ cầm hơi bằng nước lã ở những máy nước đầu phố. Nó uể oải ngồi xuống chiếc bệ gạch lên xuống của một nhà nọ. Chiếc mũ dẹp đèn mèo mò dầy bụi úp sụp gần mí mắt, quanh vành mũ chìa ra những mảng tóc dài đen rậm.

Nó ngồi im nhìn những mảnh nắng nhảy múa trên mặt hè, thỉnh thoảng lại thở dài thườn thượt. Đôi bộ thảm thiết vô cùng,

Một lúc lâu, ôm cái đói, gục mặt vào cánh tay, nó mệt lả ngủ thiếp đi lúc nào không

biết.

— Thằng ranh con, ai cho mày ngồi đây ?

Tiếp theo câu nói, một bàn tay in mạnh vào bả vai Liên. Liên choàng dậy thấy trước mặt một người đàn ông ăn mặc sang trọng — ý chừng là chủ nhà — trừng trừng đôi mắt nhìn nó như muốn ăn sống nuốt tươi nó. Nó sợ hãi, chắp tay lạy lạy lạy đê :

— Con lạy quan tha con làm phúc !

Rồi thất thểu như người rượu, nó rảo cẳng đi... bên tai nó còn văng vẳng một câu đe-dọa :

— Lần này ông tha, lần sau chớ trách...

Liên đi, trên đường phố vắng ; những tiếng pháo cưới của không biết nhà nào reo lên ròn tan, những tiếng sáo diều kêu vi-vu, những tiếng chim reo vui trong khung cảnh trời mây sáng sủa, những tiếng cười trong trẻo, lời nói ngày thơ dăm ba cô bé nhởa nhô đưa nghị h trên bãi cỏ xanh đối với Liên, nó chẳng có một cảm tưởng vui thích gì cả.

Phải chăng trí óc né còn đang bận nghĩ cách lấp cho đầy dạ dày ?

Đến đầu phố Hưng-Hóa, chỗ quặt ra đường La-thanh, Liên đang đều bước, hổng vô tình dẫm phải một vật gì nhỏ nhưng cứng nhắc làm té cả bàn chân. Nó vội dừng lại cúi xuống nhìn nhặt lên, lau hết bụi đất bám chặt vào vật ấy : thì ra đó là chiếc nhẫn vàng óng ánh không biết của ai đã vô ý đánh rơi từ bao giờ.

Mặt Liên hoa lèn tướng chừng như đứng giữa một nơi nhiều ánh sáng. Trong giây phút, trên khuôn mặt hốc hác của nó những nét mừng vui, lo sợ, rụt rè đều lần lượt thoáng qua. Song cái bụng đói khác không cho nó nghĩ vơ vắn nữa. Nó khoan khoái, vui vẻ, đi đến một hiệu bán đồ vàng bạc để gạ bán.

(Xem tiếp trang 14)

THẮNG LIÊN

VÊTEMENTS D'ENFANT

BABYLUX VINH - LONG

Vente en gros et détail

53 Rue de la Citadelle — Hanoi, R.c. 882, Tel. 1326

RỒN BÈ

Các em có biết rốn bè ở đâu không?

Bè rộng bao la còn biết đáy sâu nhất là ở chỗ nào. Thế mà cứ nghe miêng những người thuyền chài ở Đồ-Sơn thì rốn bè ở cách vịnh Bắc-Kỳ cũng chẳng bao dặm.

Họ được nghe ông già, bà cả thuật lại rằng ngày xưa có người đi nghề gặt bão bị gió đưa đi không biết là mấy mươi đêm ngày. Buồn rách, lèo đứt, ai nấy chỉ chờ chết thì vừa may bão ngót. Hoàn hồn, mọi người nhìn ra thì thấy thuyền mắc cạn ở một khoảng đất cát rộng hình tròn. Tưởng rằng thuyền bị sô lên bãi bè, ai ngờ ngầm kỹ mới hay đó là rốn bè. Chung quanh nước dựng đứng như thành cao vút trời. Người ta có tưởng tượng đó là một cái giếng khổng-lồ đào sâu ngay vào lòng nước mặn.

Trí tưởng-tượng của những người thuyền-chài của chúng ta mạnh thật. Đây bè sâu nhất mà giống như đây giếng cạn thì ai mà chẳng khiếp!

Nhưng cũng may có những nhà bác học lò mò, một

bè đã chiếm kỷ-lục về bè rộng (ba phần tư mặt đất) lại chiếm kỷ-lục cả về bè sâu.

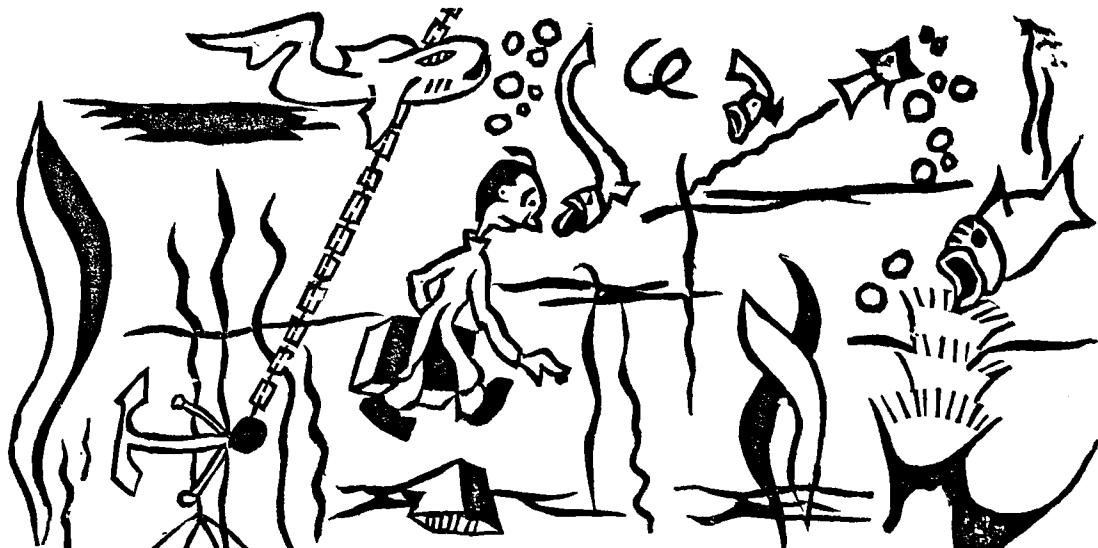
Nhưng các em tò-mò hỏi xem làm thế nào mà được sâu nồng. Giờ giờ chứ còn gì nữa. Nhưng đó là cách đo cõ-lô-sĩ rồi vì dùng 10 ki-lo-mét thì khó lòng mà có sợi dây gài đến thế. Lại phải buộc ở đầu dây một quả cân đủ nặng để cho dây chìm. Nhưng thế đã xong đâu. Trong khi giày từ từ chìm thì biết đâu sóng trên mặt bè, sóng ngầm dưới sâu chẳng làm đứt mất giây. Lúc đó thật là công cốc.

Ngày nay người ta có một cách khôn khéo hơn.

Các em đã từng đi chơi hang núi đã biếu thề nào là tiếng âm-vọng vào đá. Em hé lén một tiếng. Một lát sau vang vẳng có tiếng nhại lại. Tại sao như thế? Đó chỉ là tiếng nói của em giờ đưa đi gấp vách núi bật giở lại như quả bóng cao xu ném xuống đất bắn lên.

Ấy đó đây bè người ta cũng dùng cách ấy. Ở dưới nước tiếng động truyền đi lại nhanh hơn ở trong không khí. Mỗi giây đi được những 1500 mét.

Trên chiếc tàu chuyên việc đo đáy bè người ta dùng một chiếc máy phát ra một tiếng động. Tiếng động đó truyền theo nước xuống đáy, gặp đất, bật giở lên. Lại một cái máy khác thu lấy tiếng động đó. Phải biến

con tàu lênh đênh trên mặt nước, do đáy bè xem sâu nồng. Nhờ đó ta mới hay cái rốn bè của An-Nam là rốn bè phượn.

Thật ra chỗ đáy bè sâu nhất ở trong Thái-Bình dương gần đảo Phi-Luật-Tân. Từ mặt nước xuống đến đất đáy vừa đúng nghìn sau trăm hai mươi tám mét, gần mười ki-lô-mét, bằng quãng đường Hanoi-Hà Đông.

Núi cao nhất thế giới là núi Everest trên giãy Hi-Mã-Lạp-Sơn bên Ấn-Độ cũng chỉ hơn tám nghìn thước.

cẩn thận xem tiếng động đi về như thế mất mấy phút mấy giây.

Ví dụ mất 12 giây đồng-hồ thì chỉ một cái tính nhân với một cái tính chia là ra.

$$1 \text{ m} \times 1500 \times 12 = 9000 \text{ mét.}$$

2

Thật là giản-tiện, thật là nhanh.

Nhưng ở dưới đáy sâu có gì kỳ lạ không?

Đó lại là một câu chuyện mà anh Ba Lóm đã rành đến lần sau.

A. BA-LÓM

Những pho tượng đi rạo phố

Đây là những pho tượng có tinh-thần. Dưới mắt bắc thợ khắc thì các tượng

T R O
C H O I
V U I
nín thinh và yên như gỗ. Thả ra họ nghịch-nghịch vui đùa chẳng kém các em đâu. Chỉ vắng bắc thợ một lát, những người gỗ cứng-cáp ấy sẽ nhảy múa lên chồm chồm, và tượng n h ó, tượng to, tượng béo, tượng gầy đều từ xưởng thợ nhảy tách hét ra ngoài đè đi... rạo phô.

Cách chơi

Vẽ dấu sán một vạch, Cuối sán một vạch. Một em làm bắc thợ khắc đứng ở vạch đầu sán. Còn những em khác đứng ở vạch cuối sán làm những pho tượng trong xưởng thợ.

Bắc thợ khắc đứng quay lưng lại xưởng thợ, hát một bài. Những pho tượng thừa dịp ấy bước dần dần hay chạy tuột qua vạch của bắc thợ đứng.

Nhưng... liệu hồn! Bất thình linh bắc thợ im hát, quay phắt lại nhìn. Các pho tượng bắt cứ đang làm diệu bộ gì cũng phải ở yên như vậy. Chú nào không kịp hóa gỗ, còn nhúc-nhích, bắc thợ sẽ đuổi cõi về xưởng (vạch cuối sán), đè chò khi bắc thợ cất tiếng hát thì lại lén bước, theo kịp các bạn. Pho tượng nào lên được quá vạch đầu sán sẽ được đổi làm bắc thợ khắc, được thảm-thoi gỗ dịp, hát nghêu ngao, và chốc chốc quay cõi nhìn lại một cái sẽ được thấy nhiều Ông Tướng há mồm, rụt cõi, giơ tay co chân, chết cứng như gỗ

P.L.

ĐÃ CÓ BÁN:

THAM THÌ THÀM

Sách HOA-MAI của Nguyễn-Văn-Nghiêm — giải Op 10 —

Tục-ngữ có câu tham thi thảm. Ai cung biết tham là xấu, mà không mấy người nén được lòng tham của mình. Truyền rất vui, rất ngộ-nghĩnh, tức cười, đã xảy ra ở giữa nơi sa-mac hoang-vu, có những sống cát gấp-ghèn, giải đèn tận chân trời.

NHÀ XUẤT-BẢN

CỘNG-LỤC N° 9 RUE TAKOU, HANOI

Đồ dùng : vẽ theo sự thực và tri nhớ. **Bút :** Thú thông thường là bút chì hơi mềm. Vẽ rất tiện cho mấy em có cái tay còn ngượng ngùng quá. Đánh bóng cũng dễ mà lắp đi không khó gì. Song muốn có những nét thật đậm thì phải bút conté đen hay than. Hai thứ khó dùng, thứ trên vì lông hay nhòe bẩn, thứ dưới vì mềm quá, vẽ những nét thiệt nhỏ không tiện. Nhưng dùng than rất dễ xóa: thổi đi, phải đi bằng cái khăn, hay những nét ăn xáu vào giấy thì dùng ruột bánh tây mà lăn lên xé hết. Vì nó dễ bay quá thế, muốn giữ chặt vào giấy phải phun lên tranh một chất nước pha bằng nhựa thông ngâm vào cồn.

Khi vẽ màu, đã có bút chì màu. Nếu dùng thuốc nước, thì có bút lông của láy, hay thứ bút rất rẻ của Tàu và Annam.

Giấy : Bây giờ giấy dát, có tiền chưa chắc đã mua được. Các em có thể dùng giấy viết. Như thế chỉ vẽ được bằng bút chì thường hay conté thôi. Than không ăn, bởi giấy viết nhẵn. Dùng than phải thử giấy dát mặt, Thường là giấy Ing-ress. Thứ giấy dát mặt vẽ chì conté hay than tranh coi có vẻ mỹ-thuật.

Màu : Ngoài bút chì màu có thuốc nước bán, lồng m êng hay lồng ống. Thuốc ở ống hay khô hồng, chỉ tiện lúc bóc ra pha không mất thì giờ. Bút chì lợi cho người mới tập vẽ, dễ dàng,

nhưng nhiều màu không pha nổi. Trộn màu nọ với màu kia không đều được.

— Vẽ lối trạng sức.

Bút : bút chì thường. Nếu dùng conté hay than, khi bôi thuốc vào, màu den long ra trộn lẫn vào màu thuốc làm sắc kém tươi.

Giấy : Thứ hoa mịn. Dát mặt quá khó vẽ. Hiện lúc này, thứ rẻ nhất dùng tạm được là giấy in báo Đắp-Cầu, không gai, bôi đi lại nhiều lần rách giấy.

Thuốc : ngoài thuốc nước, có thuốc bột mua ở các hiệu bán sơn quết cửa, vẽ trộn với hồ (dán thi) thắt lồng. Ít hồ quá thuốc long mất. Nhiều hồ thuốc bị lỗi mặt kém sắc. Nếu dùng thuốc bột hơn thuốc nước. Thứ dưới là thuốc trong, thứ trên là thuốc đặc. Thuốc trong, khi bôi một màu hồng muôn sủa phải sóa mất hẳn đi mới để màu khác lên được. Nếu để nguyên mà chêng những màu khác thì màu khác ấy không giữ. Được nguyên sắc của nó nữa, bị thuốc trong nhèng màu bôi trước hiện lết. Đứng thuốc đặt, bôi nhiều lần không lại sắc. Các em nên để rằng thứ này lúc ướt coi đậm hơn lúc khô. Vết khi pha phải biết liệu chừng mới có được đậm nhạt theo ý muốn.

T. V

KẾT QUẢ CUỘC THI THỦ-CÔNG CỦA TRẺ EM

những que diêm.

Đây là bài biện nghỉ mát đủ cả cây xanh nước tham. Nhìn một nơi đẹp như Sầm Sơn, tôi muốn « bóc vào » thi nó lại kín như cái buồng trò buồng màn.

Lại nữa những chú gấu leo dây rất ngộ, những con « dù lợn » xinh quá như dù Nhật. Những bức vẽ viết lối chữ trắng: ao sen, lình thủy và một bức thi hồng lối chữ ấy, viết trong hoa đê tăng: Em-Em Vui Sống.

Đi đến Máp leo-cột mờ: trên cột treo những thứ g ây, guốc, mũ, cặp, ô. Nhưng Máp tinh ranh chỉ cốt leo lên giật cho em Ngà cái lầu bay và 3 tháng báo thường.

ANH CAO

Kết quả

5 giải được 1 máy bay và 3 tháng báo:

Các em: Phan-Trụ, Phạm-hữu-Dần, Hoàng-như Ngà, Phan-Trụ, Phạm hữu Lợi.

Giải được 1 tháng báo:

Các em: Vũ-dăng-Quang, Nguyễn-Thục, Thái-k, Bạch - Văn, Nguyễn-phúc - Kim, Tàu Bò.

Em Gió Bè (Bài dài để kỳ sau)

Em Nguyễn-liễn-Huy S. T — « Nhà Mạo-Hiem kiêm văn sĩ nghiên thuỷ lá » sẽ đăng đề làm quà cho anh Họa-Mi, anh Cai Vườn, chàng Vượn và Anh Cao vì làm việc nhiều đến nỗi đầu óc « phát hỏa ».

Ô. Đoàn-Nghi (Trà-Vinh) — Tiếc rằng « Con Mèo Đen » không đăng được.

Bạn Văn-Trình (Hà-noi) — Công-chúa Mai-Khanh không đăng được, bạn gửi chuyện khác.

Các em Thành-Quyên (Hải-phòng), Dương-Ngọc (Thuận-hòa) — Nhớ viết bài một mặt giấy.

j. Bình (Saigon) Diên-Đàn (H-P) — Đã nhận được vui cười. Cảm ơn.

Thượng Thợ (Hanoi) — Giải-trí, Tò mò và ảo-thuật đã nhận được. Xem được sẽ đăng.

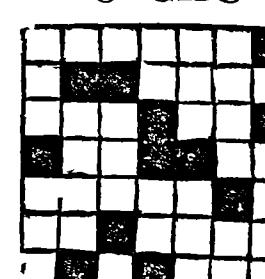
Em Kinh (Soeur Antoine) — Bài học năm xưa sẽ đăng.

A. Cao Vũ viết Tiếu (Haiphong) — Thư riêng gửi cho anh Đào văn Thiết 6 Rue Tô Tịch Hanoi. Anh sẽ đưa bộ.

4	3	8
9	5	1
2	7	6

Bài giải

Mười lăm mười lăm và
mười lăm

Đọc dọc

I Cắt cho bằng phẳng
II Tên một bọn giặc bị
chàng hiệp sĩ lên ba
đánh tan tác. — Không
tối
III Con trâu.
IV Một trong năm châu
văn minh nhất một mảnh giầy cồn khi đi tàu.

V Giống vật có hai càng — Ăn sáu đồng Bảo Đại

VI Bún cho rù

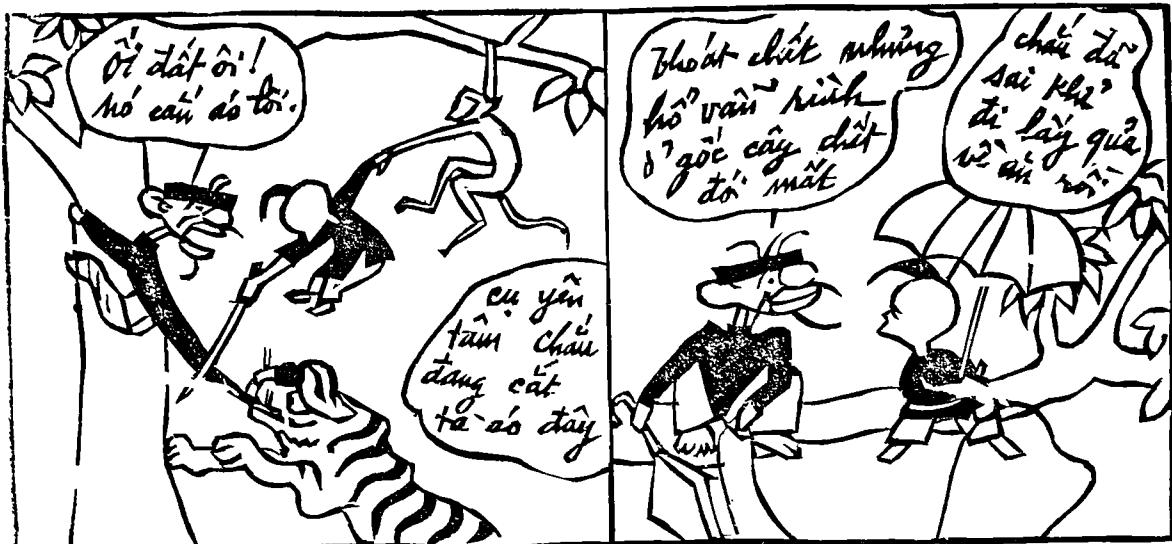
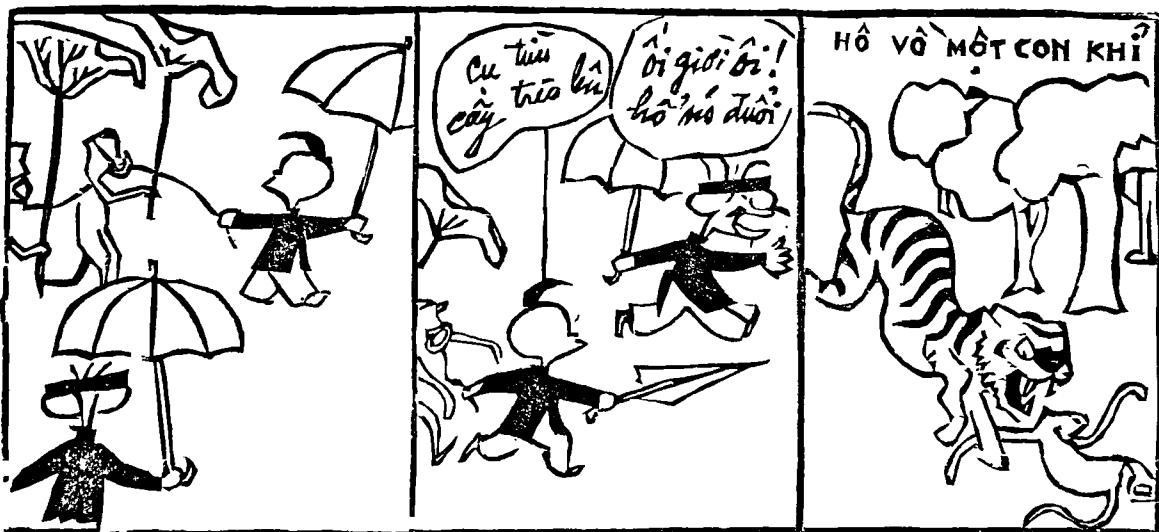
VII Tôi ăn cắp của anh bảy giờ thấy anh tôi cứ
làm sao ấy.

Đọc ngang

- 1) Nghĩa là mày. — Tôi là bố vậy nó là...
- 2) Sứ mura tháng bảy. 3) Một nước ở giáp Pháp.
- 4) Con vật nhỏ ở trong nước mắm
- 5.) Nửa tá — Cho tôi một xu
- 6.) Ngày xuân nó đưa thai. Cái dùng để đây nồi.
- 7.) Con trâu con.

Em Gió Bè (Bài dài để kỳ sau)

MÚP và MÍP XVII BI VÂY

NGỤ-NGÔN TỐC HÀNH

TA TẮM AO TA !

Mời chuột Đòng đến nhà,
Chú chuột nhắt lỉnh xa
Cùng bạn nhà dự tiệc,
Trên mót cái thảm hoa.

Không còn thiếu thức gì !
Nhâm nháp Say lì-bì,
Đang khi vui ăn uống
Cò tiếng chân người đi.

Vội bùa tiệc ngon.
Chuột nhắt chạy lon ton,

Chuột Đòng theo sau gót
Quảng xa mời hoàn hồn »

Dừng lại Nhắt bảo Đòng
« Có gì đáng sợ, ông ?
« Ta quay về chỗ cũ »
« Ăn bữa tiệc cho xong »

Chuột Đòng vội giả nhời :
« Cảm ơn bác đủ rồi ! »
« Bày giờ xin từ giã »
« Và mai, bác đến tôi »

•
« Tiệc nhà tôi xuềnh-xoàng
« Nhưng ăn uống đàng hoàng »

« Không như đây lo lắng »
« Ăn uống cung hoang mang

•
« Ta về ta tắm ao ta »
« Trong đục cũng ao nhà »
« Mặc ai ao thơm mát »
« Tự do hơn xa hoa »

Em Sứu (Nguyễn-Ngọc)

TRANG QUỲNH CAO MÊN

(Tiếp theo kỳ trước)

CHEY quỳ xuống trước mặt chủ cung kinh giả-nhời ;
— Xin tuân lệnh!

Nó vào bếp, lấy sích sắt buộc chặt vào một vật rồi khẽ nẹt bụng ra churóc mặt chủ ;
— Dạ dám bẩm cụ lớn chính thằng này đánh cháy nhà.

Ông quan nhìn ra thì là cái hỏa lò than hồng.

Chẳng biết phán làm sao vì chey ứng đối giỏi quá ông ta bèn nghĩ bụng.

— Thôi chịu không dám giữ của này trong nhà, c-i tồ bức mình mà hao tài tốn của, Ta đem dâng cho vua là nhất !

Ngay sáng hôm sau, ông quan mang theo chey vào trầu vuà rồi quỳ xuống sân rồng mà rằng :

Muôn tâu nhà vua, kẻ-hạ thần có một thằng dày tút tuyệt trần thông-minh, Không ai thi tài đối với hắn đến thần thánh cũng phải chịu. Kẻ-hạ thần không dám giữ riêng trong nhà xin dâng bệ-hạ để làm trò cho bệ-hạ xem xin nhà vua nhận cho !

Đức vua sai mang chey lại và bảo :

— Chủ mày vừa nói mày cò thề đánh lừa được cả thần thánh muốn thử mày, tao truyền cho mày phải tìm cách đánh lừa ngay tao đây này !

Thằng chey quỳ rạp xuống âu rằng :

— Muốn đánh lừa được nhà vua, kẻ-hạ thần phải cần có một quyền sách nói-dối mà kẻ-hạ thần lại bỏ quên ở nhà mất. Xin nhà vua cho người đi lấy.

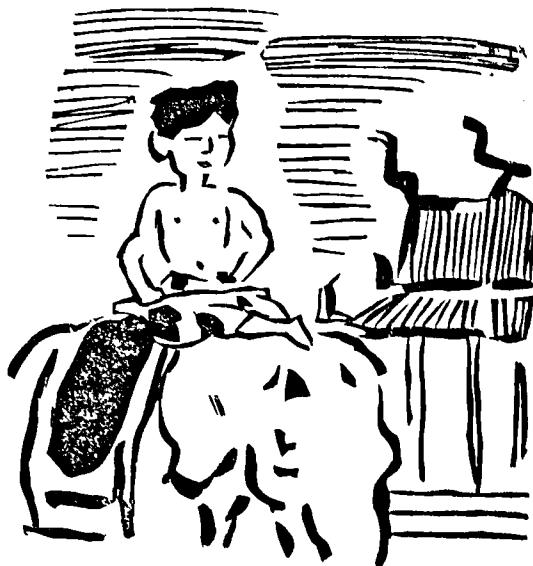
Vua truyền lệnh cho một viên thị-vệ dèn nhà Chey tìm sách. Viên quan vội vã đi ngay. Nhưng dèn nơi, mẹ Chey bảo rằng ở nhà chẳng có quyền sách nào cả, Viên thị-vệ về tâu sự-linh như thế, vua gọi Chey lại phan rằng :

— Mẹ mì bảo rằng mì chẳng có sách vở gì cả ! Sao mì dám nói dối trá ?

— Tàu hoàng-thượng, xin hoàng-thượng công nhận rằng hạ thần đã đánh lừa được bậc chi-tôn.

Nhà vua phải chịu tội Chey và bắt đầu từ hôm đó cho phép Chey được vào hầu hạ trong cung. Lúc đó Chey mới có 12 tuổi.

Một hôm vua định đi săn bèn ra lệnh cho Chey cưỡi voi mang các thức ăn đi theo.

Vua hẹn cho Chey phải đi cho đến đúng chỗ hẹn nếu chậm chễ sẽ phải tội,

Các quan nhón nhở đều theo xa già cưỡi voi vào rừng. Thót voi vào cũng phủ lụa là coi choáng lộn. Nhưng vua muốn thử tài Chey nên cho hắn một anh voi già đứng không vững, đi không nên.

(Còn nữa)

SAIGON, 12 SABOURAIN

NHÀ SÁCH

Ng. - khánh - Đàm

Có bán báo « TRẺ EM »

Bán đủ Báo Sách Bắc — Hàng hóa Bắc

SÁNG hòm nay mát quá. Trên vũng nước nhỏ, bên cạnh bể cá vàng, mấy con chim đang thi nhau đùa rõn, té nước vào nhau và bật lên những tiếng kêu chiêm chiếp như chào mừng một buổi sáng mùa Hạ. Trong gần bề một chú cóc đang ngồi rình mồi. Hai mắt đăm đăm nhìn về phía trước, cóc như tìm tòi một vật gì. Suốt từ sáng đến giờ ngoài mấy con kiến ra, cóc có được thêm một cái gì vào dạ dày nữa là áu. Trong bụng thấy nao nao, cóc toan nhảy ra đi chỗ khác kiếm mồi thì bỗng rùa ở dãy xa đang lịch kịch đi tới. Chắc có sự gì mới lạ vì lâu lắm cóc, rùa không được gặp nhau. Vừa trông thấy cóc rùa đã vui vẻ cất tiếng.

— Ấy chào bác cóc. Bác đang làm gì thế? Gớm, bác ở cái nhà đẹp đẽ quá nhỉ? Trời hòm nay mát mẻ như thế này mà bác cũng chịu khó ở nhà.

Cóc mỉm cười đáp lại.

— Không giám chào bác. Tôi toan đi chơi nhưng lại gặp bác. Bác đến đây chơi với tôi hay có gì lạ thế?

T H A N G L I E N

— Thưa bà! con có chiếc nhẫn này, bà làm ơn mua giúp cho.

Liên nói đoạn lấy chiếc nhẫn để lén mặt tủ kính; với vật ấy nó chưa chất biết bao nhiêu hy vọng.

Bà chủ hàng vàng ngạc nhiên trổ mắt nhìn Liên từ đầu tới chân. Bà không ngờ ở một thằng ăn xin đòi dách vẫn thường đến hiệu bà xin tiền lại có một đồ vật quý giá ấy. Cầm nhẫn bắc lên cân, thì thấy vừa đúng được một đồng cân. Theo lời giá chiếc nhẫn này phải mua với ngoài ba chục đồng.

Bà toan hỏi Liên bán bao nhiêu thì một người đàn ông bè-vé to lớn ở trong nhà đi ra. Người đó chứng hai con mắt tròn xoe

— À, chả hôm nay chúng tôi mới làm được cái nhà mới nên có bữa tiệc ăn mừng. Tôi đến đây trước là thăm bác sau nữa là mời bác qua bộ lại sờ với chúng tôi chén rượu nhạt.

Nghé nói đến tiệc, cóc hấphim hai con mắt, nhảy vội ra ngoài, thân mật hỏi,

— Thế nhưng.. bác ở có gần đây không?

— Tôi vẫn ở chỗ cũ. Mời bác đi ngay cho không họ đang chờ.

— Vâng. Nhưng ở dưới nước tôi bơi kém không được bằng các bác, và lại nhà bác thì xa...

— Cái đó không ngại bác ạ. Bác cứ ngồi ở trên lưng tôi, tôi rẽ dẫn bác đi, tha hồ là chắc.

Cóc vui vẻ nhận lời. Rùa với Cóc bắt đầu khởi hành. Hãy còn ở trên đất nên rùa, cóc vẫn thong dong sánh vai đi đôi. Được một dịp may cho cóc khoe khoang. Cóc chỉ tay cất tiếng bô bô nói với rùa:

— Này bác rùa, bác trông xem khu vườn của tôi có đẹp không? Thật là một thế giới thần tiên rành riêng cho tôi. Lại còn cái ao sen quý hóa này nữa, một nơi để cho tôi tắm, trong những ngày nóng bức. Còn gì xung sướng bằng vừa tắm vừa ngửi mùi hoa phái không bác?

Đập lại lời nói của cóc chỉ là những cái mỉm cười tinh quái của rùa. Đến nơi, rùa xuống trước, cóc nhảy theo ngay lên lưng rùa ngồi chồm chệ như tiên một chiếc

T H A N G L I E N

nhin Liên, nhìn chiếc nhẫn, chợt, mỉm cười như tìm thấy sự sung sướng, bợp cho Liên một cái.

Liên sợ hãi toan cầm lấy chiếc nhẫn để lui ra thì nhanh tay người ấy giữ lại rồi túm lấy áo Liên sừng sộ nói:

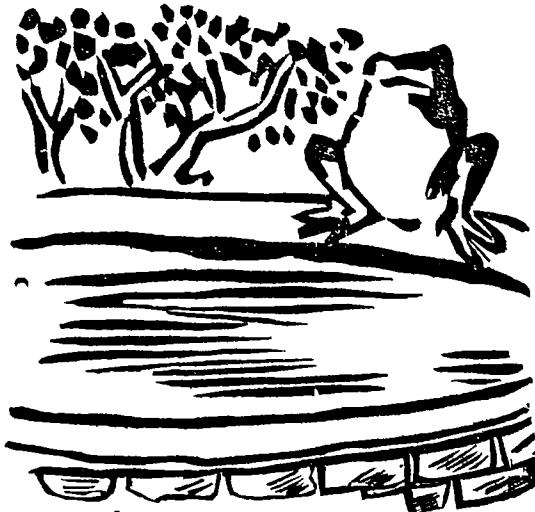
— Mày gớm! Mới tí tuổi đâu đã dám dở trò bịa cả người nhón.

Liên mếu máo đáp :

— Thưa ông con đâu dám thế ạ!

— Hừ, vẫn còn nỏ mồm chối cãi. Sao mày dám mang nhẫn giả vào đây bán cho chúng ta. May mà tao biết chứ không thì hắn phải mặc lừa mày rồi còn gì

Liên nghe uôi thế tin làm thật ngay. Nó hoảng sợ thấy mình đã vò tình phạm

thuyền vậy. Rùa yên lặng ra sức bơi, còn cóc thì đưa mắt ngắm những cảnh vật xung quanh mình.

Những làn sóng lăn tăn cùng những con cá lạ lượn đi lượn lại làm cho cóc quên rằng mình ngồi trên lưng rùa đã lâu. Đến khi sực nhớ đến cóc vội hỏi rùa.

— Sao lâu thế hở bác ? Sắp đến chưa ?

— Sắp đến rồi bác à. Bác cóc này, tôi nghe thấy nói, gan cóc tía to lắm có phải không bác ? Hình như đã có lần bác cứu được cụ đỗ đốc voi thoát khỏi tay chúa sơn-lâm...

— Vâng. Nhưng bác hỏi đề làm gì ?

— Chả dấu gì bác, uôi gần nói xa chả qua là nói thật, cũng vì vậy nên hôm nay tôi mới phải đến mời bác đến nhà tôi, đề

cho chúng tôi mò bụng bac ra, xem gan bác to như thế nào ?

Trước tình thế nguy hiểm cóc sợ hãi nghĩ thầm : « Thời phen này thì mình chết, không còn cách gì thoát thân nữa. Biết làm thế nào ? Ai bảo tham ăn ? » Nghĩ tới đây cóc dè rời hai giọt nước mắt xuống lưng rùa. Thấy nóng rùa ngoảnh lên nói :

— Việc gì mà phải khóc. Tài giài sống, chết là thường phải không bác.

Rùa nói thì mặc rùa, cóc vẫn ngồi trầm ngâm suy nghĩ. Bỗng cóc cất tiếng cười khanh khách, vang động cả mặt nước làm cho rùa ngạc nhiên dừng lại.

— Bác rùa ơi, tôi quêu rồi bac q mà cũng lõi tại bác, sao lúc bác đến rủ tôi, bác không nói trước rằng bác muốn xem gan để đến nỗi tôi bỏ ở nhà tôi có mang đi đâu. Bây giờ bác có muốn xem thì chúng mình lại phải quay lại, tôi lấy cho bác xem rồi đi cũng vừa chán, bây giờ hãy còn sớm.

Rùa nghĩ ngờ hỏi :

— Thế sao lúc nãy bác lại khóc ?

— Tôi dè quên bộ gân ở nhà, lúc bác nhắc đến, tôi sực nhớ ra là tôi chưa cất cần thận sợ mất nên tôi khóc chứ có gì đâu.

Nghe nói rùa tưởng thật quay lại và dặn cóc :

— Tôi đưa bác đến bờ tôi chờ ở đấy, bác về lấy gan ngay ra cho tôi xem nhé.

(Xem tiếp trang 18)

T H A N G L I E N

vào tội "đi lừa" một cái tội mà pháp luật không bao giờ dung thứ. Nó run người cơ hồ sắp ngã, vội vịn vào mép tủ ngực mắt nhìn người nọ như xin tha thứ.

Người ấy hiểu ý nói : Lần này tao sinh phúc tha tội cho. Từ nay giờ đi đừng có dở cái lối bịp này mà có phen tù mợt.

Rồi như tỏ cho Liên biết mình là người nhân đức, bắn móc túi quăng cho Liên một tờ giấy một đồng.

— Đây thí cho mày, cút ngay đi, dội xếp kia kia !

Liên sụt sùi, cúi nhặt tấm giấy bạc, đoạn quay ra. Qua tấm kính, nó còn liếc mắt nhìn lại thấy người to béo đang soa tay vui vẻ nói với người đàn bà :

T H A N G L I E N

— Thế lá hôm nay được hời một món bông to... sướng nhé !

Lúc ấy Liên mới hiểu ra rằng người đàn ông ấy đã quyết lợi dụng cái địa vị hèn kém của nó, bày đặt ra sự « vàng giả » để chiếm đoạt lấy chiếc nhẫn quý giá ấy.

Nhưng biết thì đã quá muộn rồi. Có đến đời cũng không ai người ta giả mà không khéo còn bị lôi thôi là dặng khác.

« Hớ hênh tại mình, còn biết nói làm sao ! » Liên đành gạt lệ lui bước đi lòng buồn bã, chán ngán cho cái số phận khổn nạn của mình.

(Tiếp theo)

NƯHNG Fung Su phải kinh ngạc khi nghe thấy câu già lời của Thanh-Kha :

— Tôi xin cảm ơn ông vô cùng tuy điều mà ông gọi là ơn huệ chỉ là một việc dĩ nhiên mà người nào cũng phải làm. Nhưng tôi muốn đánh đổi chức giám đốc công-ti

TRE
DÀ
VĂNG
hàng không của ông lấy một việc, không biết ông có bằng lòng không ?

— Ông cứ nói !

— Ở trong đảo này có một người đàn bà Annam lưu lạc sang đây đã lâu. Tôi muốn xin cho người ấy được giờ về sứ sở cùng với tôi.

Fung-Su kêu lên một tiếng kinh ngạc :

— Một người đàn bà Annam à ! Ông dè tôi nghĩ xem. Quái nhỉ ! Ở đây có ai là đàn bà Annam đâu ?

— Người đó lưu lạc sang đã ba mươi năm mà ở gần ngay chỗ trại giam chúng tôi.

Fung Su nghĩ ngợi một lát rồi vỗ kêu :

— Thôi phải rồi : Bà Sam-Tài ! nhưng nếu thế thì khó vì bà ta là mẹ viên phó tướng của tôi, không biết hắn có bằng lòng cho bà ta về không ?

— Bà ta yêu cầu với tôi như thế ; bà ta đã muôn thiết con cũng phải bằng lòng.

— Cứ như tôi thì tôi xin vui lòng để bà ta về nhưng có cái khó là viên phó tướng con bà chính là người ban nay bị tôi mắng ở trước mặt ông. Hắn người rất có tài nhưng phải cái vô hạnh, e làm khó dễ chăng ! Nhưng bà ta đã muôn thi chắc hắn cũng chẳng giữ được nòi.

— Vâng, dè tôi hỏi kỹ lại xem.

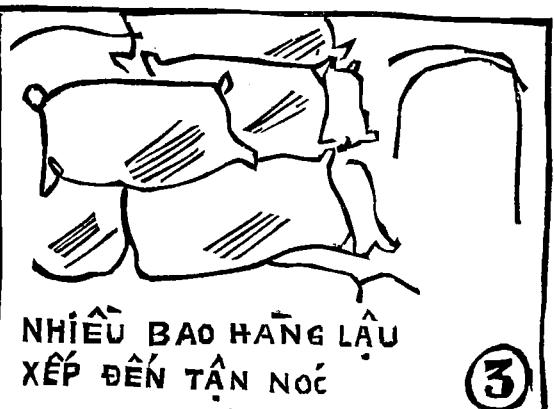
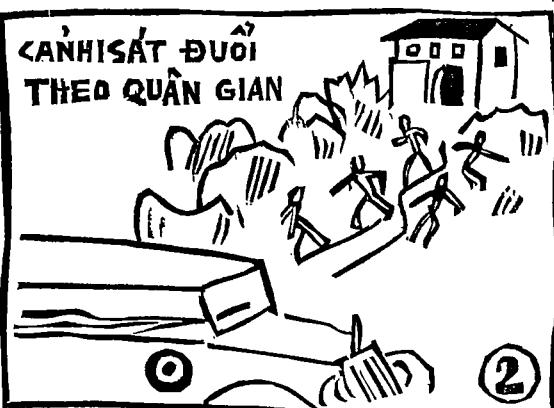
Câu chuyện đến đây thì ngừng vì Fung-Su dục Thanh Kha về để báo tin mừng mà chàng cũng chỉ nghĩ đến sự về chỗ trại giam để cho mọi người ở nhà đỡ nóng ruột.

Fung Su liền chàng ra đèn cửa cui chào còn dặn với :

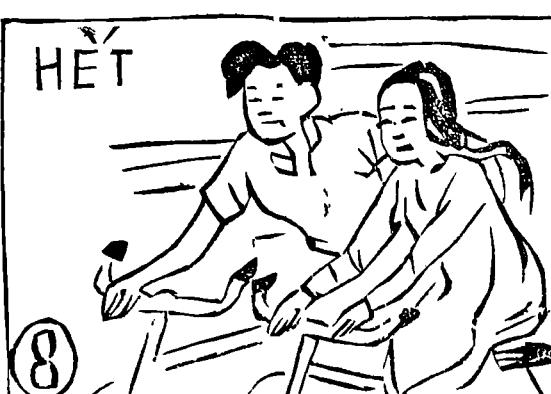
— Thế nào ông cũng nhận chức giám đốc ấy cho tôi nhé ! Vì chỉ có ông là đủ tài trí đảm nhiệm mà thôi.

— Vâng dè tôi về xem thế nào rồi sẽ xin

TÒA NHÀ

BÍ MẬT

già lời...

Nhưng câu nói chưa dứt thì bỗng hai người đều đặt nón mình.

Năm sáu tiếng súng bắn liên tiếp, có tiếng hò reo, rồi ở sau núi ngọn lửa, như một cái lưỡi lớn, vụt bốc lên giòi làm sáng cả mặt bờ.

Fung Su vẻ mặt lo ngại bảo Thanh-Kha.

— Chết ! Cháy ở gần kho thuốc súng ! Cháy sao lại có tiếng súng. Nhưng vốn là một tay chủ tướng quả quyết, Fung Su không trù trừ quay ngay lại truyền lệnh cho mấy tên thủ hạ dừng quanh đấy. Như những bóng ma những người đó lẩn vào bóng tối của những con đường : hỏ.

Fung Su quay lại phía Thanh-Kha chực nói gì thì bỗng một tên khách hồng hộc từ đằng xa chạy lại :

— Thưa chủ tướng ! cháy to ở gần kho thuốc súng ạ !

— Ai Thủ-phạm ?

— Thưa chủ tướng, có kẻ làm phản. Vì kẻ đó thuộc đường lối nên dám bắn nhau với quân canh làm chết mất năm người.

Fung Su mắt sáng quắc lên chỉ kịp quay lại xin lỗi Thanh Kha một câu rồi quay vào trong nhà. Một tiếng chuông lanh lảnh nồi lên. Chỉ một lát sau các viên tướng đều tề tựu vì ai nấy trông thấy ngọn lửa, dù sẵn sàng cả rồi.

Thanh-Kha biết mình ở lại cũng chẳng ích gì lúc này, chàng bèn theo con đường lớn đi về chỗ trại giam mình. Ngọn lửa cháy làm đỏ rực cả hòn đảo các quân tướng của Fung Su tới tấp chạy đi chạy lại.

Điểm tĩnh Thanh Kha rẽ vào con đường nhỏ về chỗ nhà giam. Nhưng chàng bỗng giật mình dừng lại. Một tiếng kêu thất thanh ở phía trại giam lanh lảnh trong đêm tối. Chỉ một tiếng kêu thôi n ưng rõ là tiếng đàn bà.

Thanh Kha không nghĩ gì nữa cầm đầu chạy thật nhanh. Con đường chỉ chừng 500 thước nhưng lúc đó sao giải thê. Mấy lần vấp suýt ngã nhưng chàng chẳng thấy đau đớn cứ bước tràn.

Đến gần chỗ trại giam dàn ông Thanh Kha phải dừng lại một lát để thở. Nhưng sự lo ngại của chàng bây giờ có đủ chứng cớ rồi. Có tiếng người vật nhau huynh huynh ngay gần đó. Chàng kịp cui nhặt chiếc mũ rơi, nhảy ba bước chàng đến trước chỗ trại.

(Còn nữa)

TÒMÒ

Các lối viết thư bí mật (1) của RYNVAT

(cầm trích dồng lại)

Các tiếng thành hình chữ Nhật.

Kỳ này là một lối khác, nó khiến các bạn viết nên một bức thư bí-mật bằng một lối rất giản-dị so-sai.

Như bây giờ các bạn muốn gửi cho một người bạn cái thư thế này :

« Hôm nay anh có lại tòa báo Trẻ Em học hỏi không ».

Tôi các bạn viết riêng từng chữ tách ra làm 3 dòng liên tiếp, liêu chia mà xếp cho chữ nọ, đọc thẳng cột, dưới chữ kia. Các em sẽ được một hình chữ Nhật như đây :

H O M N A Y A N H C Ó L
A I T O À B À O T R È E
M H Q C H Á T K H Ô N G

Đoan rồi, đem những chữ này viết vào tờ thư để gửi đến cho người bạn mình, cứ lần lượt từng 3 chữ ở cột thứ nhất, đến 3 chữ ở cột thứ nhì (theo bản trên đó), xong đến cột thứ ba, v. v... (cứ thế cho đến hết) Vậy bức thư sẽ thành :

hamoihmttonocauhybaaaatnokh/crooenleg. (3)

Nếu không xem những cách thức dẫn dụ trên này, mà một bạn nào tình-cờ nhận được tờ thư một chuỗi chữ này, ngồi nghĩ đến nát óc cũng chẳng hiểu là quái gì ? Trừ ra, người nhận thư đã hiểu cách-thức thì khám phá ra một cách ma chong, họ cứ tuân-tự viết 3 chữ một cột cho đến hết, lời thư sẽ hiện lên ngay,

Đây, là đạt câu thành 3 dòng, nhưng các bạn có thể viết bức thư chia ra 4, 5 dòng tùy theo bức thư dài,

(1) — Xem từ số 9 T.N.

GLYCÉRINA : thuốc đánh răng trắng, bóng, lợi đòn, thơm miệng, mát cổ, không hại men răng. Bán lẻ tại các hiệu tạp hóa. Giá : Op35. Buôn tại h้าง dệt :

Tricots, Chemisettes, Pull'opers

PHUC-LAI

87-89 ROUTE DE HUÉ — HANOI — Tél. 974

ngắn, và tự ý thay đổi cách xếp đặt ra nhiều lối khác, đè là tùy lúc giao-dịch định trước với nhau, nhưng cốt nhất là chia ra mấy dòng thì cuối lời thư phải biên con « số chia khóa » (coi ở trên) để người nhận thư biết mà tìm cho chóng.

(Còn nữa)

RYNVAT

Kỳ sau : Chữ cuộn giấy vàng

Đăng trí

Ông Ampère là bác học bên Pháp hồi xưa; một hôm đi bộ đến trường ông thấy một hòn sỏi đẹp liền nhặt lấy mà ngắm mãi. Chợt nhớ, ông rút đồng hồ ra xem thì đã 8 giờ rưỡi. Muộn quá ! Ông vội vàng vứt đồng hồ xuống đất, cất viên sỏi vào túi, rồi dào bước đến trường.

Gặp xe đưa bánh tây, ông rút miếng phẩn ra làm tính sau xe. Xe chạy ông cũng chạy theo xe làm nốt cái tính — Nhưng xe chạy nhanh quá, ông đứng sững lại mới chợt nhớ ra không phải mình đứng trước cái bảng đen.

Ông chào ai cũng không ngưng mặt bao giờ vì họ rất đông. Cho nên, đã hai lần, ông mở mồm chào 1 con chó đi qua phố.

ANH THƯ

Gan cóc tía

(Tiếp theo trang 15)

-- Vàng, vàng, chỉ một tí là tôi ra ngay.

Trên con đường về cóc vui vẻ kể chuyện cho rùa nghe nhưng việc của mình làm từ xưa. Tôi bờ, rùa chưa kịp lên, cóc đã nhảy vội lên bờ, quay lại nhìn rùa ngạc nghê cất tiếng.

— Này con vật ngu si ở trong cái nhà tù kia ơi, mi đã biết gan cóc tía chưa ? Đây gan ta đấy, mưu trí lụa đấy ! Thôi, ta vĩnh-biệt mi, mi cứ ở đấy mà chờ đợi cho hết ngày hết tháng.

Rút lời, cóc sung sướng nhảy đi bỏ lại một mình rùa, hô hẹn và tức bức:

VĂN TRINH

DENTFRICE MICROBICIDE

GLYCÉRINA

TRƯỜNG

HOAI ĐỨC

N° 70 Phố Hàng Trống Hanoi

Giấy nói số 866

là một trường Nữ học tư-lục to nhất Bắc-kỳ
Có từ lớp Đồng-Ấu đến lớp Đệ-tứ-niên ban
Cao-đẳng-tiền-học.

Ngày khai giảng niên-khoa

1941 - 1942 :

Ban Tiêu-học : Ngày thứ hai 1er Septembre
1941, hồi 7 giờ sáng.

Ban Cao-đẳng-tiêu-học : Ngày thứ hai 1er
Septembre hồi 8 giờ sáng.

Lưu-trú học-sinh phải tề tựu tại trường
ngày 31 Aout trước 8 giờ tối.

— Các em gầy còm, sanh xao lầu nhón
nên đòi cho được kẹo thuốc Tonigoss,
(1p20) có chất lọc ở trứng gà và chất calcium
lấy ở sừng nhung.

— Các bà có trẻ bé trong nhàn-nên mua
sẵn thuốc Sirop Enfance (**1p20**) phòng
và trị các bệnh tiêu-nhi : nôn chó, ăn
không tiêu, khó ngủ, hay mếu khóc v.v...

Bán tại Pharmac e

VŨ ĐỐ THỊN

HANOI — và đại lý các tỉnh

TẤT CẢ CÁC GIA-DÌNH VIỆT-NAM
ẤT CẢ CÁC PHU-NỮ VIỆT-NAM
ẤT CẢ THANH-NIÊN VIỆT-NAM
SẼ ĐỌC :

Bản phận người dân bà Việt-nam
thuộc tình thế hiện thời

Số báo đặc biệt xuất bản ngày 20-11-41 của tờ

Tuần báo ĐÀN BÀ

Tờ báo đã được tín nhiệm của mọi gia đình
Hãy gửi trước tại các đại-ly ở toàn xứ Đông-dương
hoặc gửi 0p30 tem cho M. Thụy-An, Directrice de la

Revue TUẦN BÁO ĐÀN BÀ

76 Rue Wéle — Hanoi

Gérant : ĐỖ-VĂN-TRƯỜNG

Éclat d'argent

Dentifrice de choix

PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG

Pharmacienne de 1ère classe

52 bis, Boulevard Đồng - Khánh

— HANOI —

Cùng các bạn đọc

Các bạn mua năm có tên sau này xin
kíp gửi ngân phiếu cho nhà báo. Mong các
bạn hiểu tình thế và lượng thứ cho. Xin
trân trọng cảm ơn các bạn trước.

Phần Trẻ Em — MM. L. v T. (Haiduong),
L. v H. (Laokay), B. dh T. (Haiduong), Ng. t C.
(Đáp cậu), Jeune Q. T. (Thakhek), D. dh P. (Thái-
binh), L. y L. (Phú thọ), V. h B. (Haiduong), T. ng
A. (Saigon), Ng v H. (Saigon), H m K. (Hà-tĩnh),
T v M. (Cà-mau), Đ. đg V. (Faifo), M. đ H.
(Nam-định), Ng. th B. Th. (Thanh-hóa).

Cả hai phần — MM. Ng. t L. (Thanh-hóa), Ng.
t M. (Hanoi zône), Ng. Đ. (Phú thọ), B. kh Q. (Ph
thọ) T. v L. (Yên báy), L. v D. (Phố mới), Ng. v T.
(Haiphong), Đ. v T. (Cao-bằng), Ph. x Γ. (Mỹ thọ),
H. t C. (Thanh-hóa), Đ. đg V. (Huế), L. v A. (Mỹ
thọ), K. Ch. (Sông-cầu), Ng. đg D. (Quảng-yên).

Giá báo :

	3 tháng	6 tháng	12 tháng
Phần Nghị Luận	—	1p10	2p10
Phần Trẻ Em	1p00	2p00	3p00
Cả hai phần	1p50	3p00	5p80

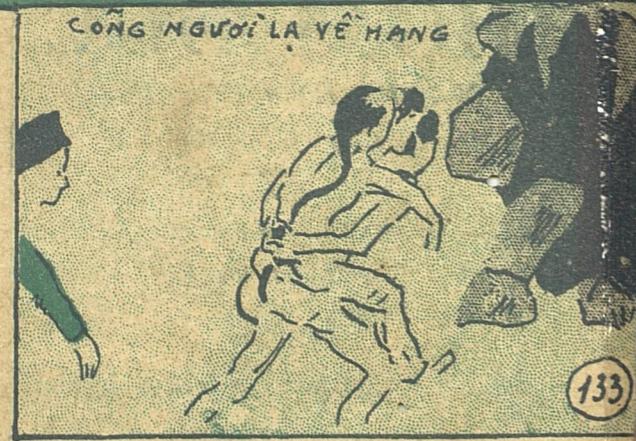
Imprimerie spéciale du Vău-Mới

AN - TIEM

Tranh của Tô - Vũ
Truyện của Văn-Lê

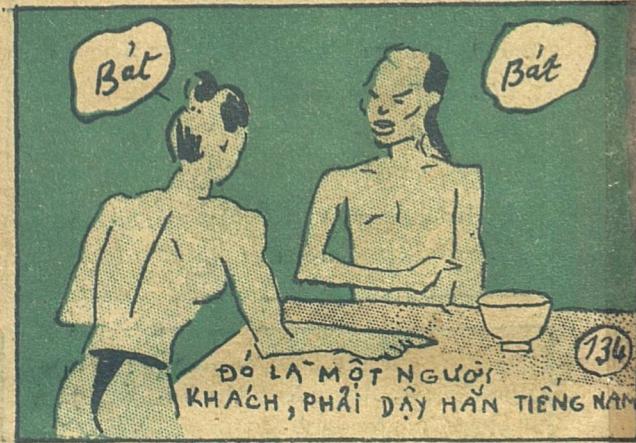
129

133

130

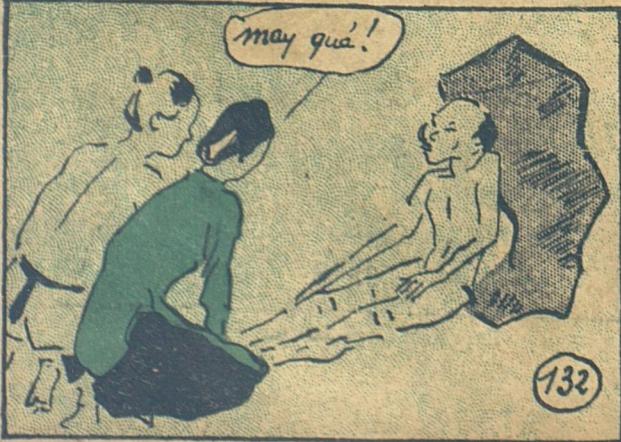
134

131

135

132

136